

V testech NIQUES bylo každé přiřazení hodnoceno jako samostatná úloha, za něž žák obdržel jeden bod, pokud k dané kategorii přiřadil všechny správné odpovědi.

U úloh uspořádacích může variant hodnocení existovat ještě více. Např. uspořádání některých dvojic je důležitější než jiných apod.

Možnost odečítání bodů za chybnou odpověď

V některých přístupech k testování se používá takové hodnocení úloh, kdy za chybnou odpověď se určité body nebo část bodů odečítají. Pouze za absenci odpovědi je přiděleno 0 bodů. Tímto způsobem se vytváří tlak na žáky, aby odpovídali jen na takové otázky, kde jsou si relativně jisti odpovědí.

Někdy (uplatňuje u nás Scio) se odečítá za chybnou odpověď část bodů odpovídající pravděpodobnosti uhodnutí správného řešení. U otevřených úloh by se neodečítaly žádné body, u dichotomických úloh by se odečetl 1 bod, u úloh s výběrem odpovědi ze čtyř variant by se odečetla 1/3 bodu, u úloh s výběrem odpovědi z k variant by se odečetlo $1/(k - 1)$ bodu.

Efekt je takový, že když by žák vyplnil test čistě náhodně, s největší pravděpodobností by získal 0 bodů.

Odstínění efektu hádání se dá dosáhnout způsobem hodnocení celého testu např. plošnou normalizací (viz oddíl 4.8.2). Pokud obsahuje test úlohy pouze stejného typu, dal by se použít i vzorec pro tzv. korekci na hádání (viz příklad 4.32).

Příklad 4.32 Vzorec pro korekci na hádání

Vzorec stojí na předpokladu, že žák buď jistě zná odpověď, nebo zcela náhodně hádá z nabídnutých alternativ.

Označme n celkový počet položek v testu, l počet položek, u kterých žák zná odpověď.

$n - l$ je počet položek, u nichž žák hádá.

„Správná“ úspěšnost žáka v testu by tedy měla být $PS = l/n$, za předpokladu shodného bodování všech úloh.

Ale díky jeho typování u $n - l$ položek s největší pravděpodobností dosáhl výsledku P , kde pro P platí

$P = PS + ((n - l)/n) \times (l/k)$, kde k je počet alternativ.

Odtud plyne

$$PS = (P \times k - l)/(k - l)$$

Vzhledem k výše řečenému však tyto postupy vedou k větší nejasnosti a nesrozumitelnosti hodnocení pro hodnocené žáky a jejich učitele. Výhody mají naopak pro uživatele výsledků, zejména u srovnávacích testů (např. pro navazující stupně škol v případě přijímacích zkoušek).

Při **použití svazku dichotomických úloh** se někdy určitá korekce na hádání provede přímo u tohoto svazku. Tento způsob např. používá u svých testů CERMAT. Postup spočívá v tom, že svazek dichotomických úloh je tvořen výroky vztahujícími se ke stejnému výchozímu textu. Může se jednat např. o čtyři výroky a úkolem žáka je rozhodnout o jejich pravdivosti či nepravdivosti (viz příklad 4.24).